

МЫ ЎЖО КІБАРГІ?

Сучасныя тэхналогіі незваротна змянілі жыццё чалавека і працягваюць змяняць яго. Кібаргізацыя – адзін з магчымых шляхоў развіцця чалавецтва ў будучым. Ці, магчыма, мы ўжо кібаргі?

I. СУЧАСНЫЯ ДАСЯГНЕННІ Ў ГАЛІНЕ ІТ

Штучны інтэлект даўно пераўзышоў чалавека ў шашках і шахматах. А летась, нейронная сетка перамагла чэмпіёна свету па гульні Го – кітайскай традыцыйнай гульні, для перамогі ў якой, як лічыцца, неабходна інтуіцыя. Праграмы на аснове нейронных сетак зараз пачынаюць дасягаць чалавечага ўзроўню і ў галіне маўлення. У галіне аўтамабільнай індустрыі сістэмы аўтапілота таксама набліжаюцца да ўзроўню чалавека, а на хуткасных трасах – ужо пераўзыходзяць яго. Поўнае знікненне прафесіі вадзіцеля мы можам заўважыць ужо ў бліжэйшыя 20 гадоў. Гэты пералік бессэнсоўна працягваць, бо штодня туды дадаюцца новыя пункты. Вялікія калектывы працуюць над развіццём тэхналогій па ўсяму свету, і нядзіўна, што прыведзеныя вышэй дадзеныя ў хуткім часе састарэюць.

II. ПАШЫРЭННЕ МАГЧЫМАСЦЕЙ ЧАЛАВЕКА

Мы зараз маем доступ да працэсараў прыкладна ў 100 гігафлопс у сваёй кішэні (гэта значыць 100 мільярдаў вылічэнняў у секунду. Вы можаце ўявіць сабе такое, падлічваючы здабытак двух лікаў у слупок?). І мы актыўна выкарыстоўваем гэта своеасаблівае «штучнае удасканаленне сябе». Мы карыстаемся сувязю, інтэрнэтам, сацыяльнымі сеткамі, можам камунікаваць з неабмежаванай колькасцю людзей адначасова, атрымаць адказ на любое пытанне за лічаныя секунды. Таму зразумела, што мы актыўна карыстаемся новымі магчымасцямі, пакідаючы ў сетцы свой след. Часам нават наўмысна. Мы ствараем профілі ў сацсетках і актыўна сочым за іх актуальнасцю, дадаём новыя здымкі, пішам «посты», каментуем, праглядаем навіны і вядзём перапіскі. Інакш кажучы, інтэрнэтам у большасці выпадкаў мы карыстаемся праз свае электронныя акаўнты-вобразы, якія так ці інакш з’яўляюцца часткай нас. А зараз звернемся да тэрміна «кібарг». Кібарг (скарачэнне ад англ. cybernetic organism – кібернетычны арганізм) – гіпатэтычны чалавек, фізічныя здольнасці якога пераўзыходзяць звычайныя чалавечыя, дзякуючы механічным элементам, убудаваным у цела.[1]

Яскевіч Дзяніс Надзіравіч,
мацацыйных тэхналогій і кіравання
Навуковы кіраўнік: Аляксандрава Людміла Мікалаеўна,
alexandrovaln@tut.by.

Гэты тэрмін можна суаднесці з сённяшнім станам існавання, калі чалавек не можа існаваць без тэлефона і магчымасці асобы, яе жыццё, шмат у чым залежыць ад яе «лічбавай версіі». Але тэлефон нельга лічыць убудаваным у цела...

III. ІНТЭРФЕЙС

Камп’ютары працягваюць прагрэсіраваць, нейронныя сеткі пераўзыходзяць чалавека ва ўсё большай колькасці задач. А тым часам чалавек біялагічны не развіваецца. Затое яго электронны вобраз набывае ўсё большыя магчымасці. Калі правесці абстрактную сувязь паміж чалавекам у свеце сапраўдным і электронным, то відавочна, што іх раздзяляе толькі «інтэрфейс уводу-вываду інфармацыі». І калі для вываду інфармацыі чалавек мае зрок, які можа ўспрымаць інфармацыю даволі хутка, то з вывадам існуюць пэўныя праблемы. На дадзены момант гэта клавіятура, праца з якой ў выпадку са смартфонам «актывізуе» толькі два вялікія пальцы. Гэта надзвычайна марудна! У будучым вельмі верагодна, што людзі будуць вымушаны ў канкурэнцыі са штучным інтэлектам або папросту паміж сабой істотна падвысіць свой узровень магчымасцей. А для гэтага могуць спатрэбіцца радыкальныя меры, напрыклад, такія як ужывленне гэтага «інтэрфейсу ўводу-вываду» непасрэдна ў кару галаўнога мозга для істотнага павелічэння хуткасці ўзаемадзеяння.

IV. ВЫВАДЫ

Супярэчнасць патрабуе пераадолення, якое нараджае развіццё. Такім чынам, кібаргізацыя можа стаць пераадоленнем канкурэнцыі паміж чалавекам і машынай або паміж людзьмі. Безумоўна, існуюць і іншыя шляхі. Праблематыка штучнага інтэлекту і кібаргізацыі чалавецтва актуальная для нашага пакалення. Кожны можа вырашыць для сябе зараз, ці з’яўляецца ён кібаргам і ці можа ўвогуле існаваць без электроннага «я». Але ў будучым цалкам верагодна, што кібаргізацыя стане неад’емнай часткай паўнацэннага жыцця чалавека.

Спіс літаратуры

1. Definition of cyborg in English by Oxford Dictionaries (пераклад).

студэнт 1 курса факультэта інфармацыйных тэхналогій і кіравання БДУІР, denis.yaskevich@tut.by.